

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ «ДЕЛФІ»

DETERMINATION OF THE EFFICIENCY OF MANAGEMENT OF THE INVESTMENT ACTIVITY OF THE ENTERPRISE WITH USING THE DELPHI'S METHOD

У статті обґрунтовано важливість формування системи прийняття управлінського рішення за допомогою використання методу «Делфі». Наведено систему показників, які характеризують ефективність управління інвестиційною діяльністю, охоплюючи фінансові, ресурсні та інвестиційні показники. Застосування методу «Делфі» дало змогу підготувати обґрунтовану базу для визначення напрямів і планування змін на базі даних досліджуваного підприємства. Запропоновано заходи для підвищення інвестиційної привабливості на досліджуваному підприємстві.

Ключові слова: інвестиції, управління, інвестиційна діяльність, експертна оцінка, метод «Делфі».

В статье рассмотрена важность эффективности управления инвестиционной деятельностью предприятия. Предложено использование метода «Делфи» для отбора показателей, характеризующих уровень эффективности управления инвестиционной деятельностью. В ходе исследования выявлены тенденции применения метода при определении эффективности управления инвестиционной деятельностью предприятия. Оценена эффективность

управления инвестиционной деятельностью предприятия по методу «Дельфи» на примере ООО «ДнепрАзот». На основе проведенной оценки определены ключевые факторы повышения эффективности управления инвестиционной деятельностью исследованного предприятия.

Ключевые слова: инвестиции, управление, инвестиционная деятельность, экспертная оценка, метод «Дельфи».

The article considers the importance of effective management of investment activity of the enterprise. The use of the Delphi's method for the selection of indicators that characterize the level of efficiency of management of investment activity is proposed. In the course of the study, trends in the application of the method in determining the effectiveness of management of investment activities of the enterprise were identified. The efficiency of management of investment activity of the enterprise according to Delphi's method is estimated on the example of PJSC "DniproAzot". The key factors for improving the efficiency of investment activity management of the investigated enterprise are determined on the basis of the conducted evaluation.

Key words: investment, management, investment activity, expert evaluation, Delphi's method.

УДК 336.671:65.011

Стеблюк Н.Ф.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій і адміністрування Дніпровський державний технічний університет

Опаренко В.В.

студентка Дніпровський державний технічний університет

Постановка проблеми. Успішний розвиток підприємства, вдосконалення виробництва та підвищення показників його діяльності безпосередньо пов'язані з інвестиційною діяльністю. Оскільки кожне підприємство зацікавлене в підвищенні рівня інвестиційної привабливості, адже кожен суб'єкт господарювання прагне розвивати своє виробництво, підвищувати конкурентоспроможність, освоювати нові ринки, важливо слідкувати за тим, наскільки ефективно здійснюється управління інвестиційною діяльністю на ньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми інвестування знаходяться у центрі уваги багатьох дослідників. Вагомий внесок у вирішення проблем управління інвестиційною діяльністю зробили зарубіжні (Дж. Кейнс, У. Шарп, А. Маршалл, Й. Шумпетер, І. Ансофф та ін.) та вітчизняні (І.О. Бланк, М.І. Крупка, А.А. Пересада, Т. Майорова, О. Вовчак, В.П. Савчук та ін.) вчені. Завдяки зусиллям вітчизняних науковців складено вичерпний перелік основних чинників, які визначають поточний рівень інвестиційного потенціалу підприємств, розроблено показники оцінювання його складників та запропоновано дієві методи формування та реалізації цього потенціалу.

Незважаючи на досить значну кількість публікацій, присвячених цій темі, існує певна невизначеність щодо теоретичного апарату, методів формування та управління інвестиційною діяльністю підприємства. Потребує подальшого розроблення відповідний методичний інструментарій, який дасть змогу надати об'єктивну оцінку ефективності рівня управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування теоретичних положень, методичних та практичних аспектів щодо оцінювання рівня ефективності системи управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні інвестиційна привабливість підприємства відіграє вагому та надзвичайно важливу роль в активізації інвестиційних процесів. Залучення інвестицій є необхідним процесом для відродження та досягнення конкурентоспроможності підприємства. Ефективна діяльність будь-якого підприємства неможлива без налагодженої системи управління. Саме завдяки ефективному управлінню інвестиційною діяльністю підприємство є стабільним та ліквідним, тобто отримує

прибуток, при цьому покриваючи всі свої видатки. Одним із важливих моментів ефективної діяльності організації є те, що потенційних інвесторів необхідно переконати в доцільності вкладень за допомогою конкретних показників, які розраховуються в процесі здійснення її оцінки, тому варто виокремити показники, які якнайповніше характеризують результати інвестиційної діяльності, для чого проводиться експертне опитування. Одним із найбільш розповсюджених методів проведення експертного опитування є метод «Делфі». Він є багатотуровим анонімним опитуванням експертів, в основі оцінок якого лежать глибокі знання спеціалістів, уміння узагальнити свій і чужий досвід практичної діяльності в певній галузі знань [1].

Формування системи прийняття управлінського рішення за допомогою використання методу «Делфі» для відбору показників, які визначають ефективність управління інвестиційною діяльністю, можна навести у вигляді послідовності (рис. 1).

Дослідження наукових праць І.О. Бланка [3], А.Ф. Гойко [4], Н.А. Корнєєва [5], Т.В. Майорова [6] дало можливість сформулювати дві системи показників: тих, що визначають рівень управління інвестиційною діяльністю та комплексно характеризують діяльність підприємства, і показників, які характеризують ефективність управління окремими інвестиційними проектами. Сформована система показників характеризує ефективність управління

інвестиційною діяльністю, охоплюючи фінансові, ресурсні та інвестиційні показники (табл. 1).

За допомогою анкетування, опитувального листа або таблиці здійснюється збір необхідної інформації. Метод «Делфі» передбачає оцінку експертом відносної важливості показників, як правило, за 100-бальною системою. Експерт дає 100 балів показнику, який вважає найважливішим, 0 балів – показнику, який не характеризує досліджуваний процес. В інтервалі 0–100 балів експерт може дати однакову кількість балів двом або більше показникам, якщо він вважає їх рівнозначними.

Усі бальні оцінки експертів розміщують в окремій таблиці (матриці), на підставі якої формується матриця рангів. Ранг, рівний одиниці, присвоюється найбільш важливому показнику; ранг із максимальним числом n – найменш важливому показнику. Якщо експерт дає однакову кількість балів декільком показникам, то їм присвоюються стандартизовані ранги – як частка від ділення суми місць, що зайняті показниками з однаковими рангами, на загальну кількість таких альтернатив.

Для оцінки відносної важливості показників, що містяться в опитувальній анкеті, розраховується система статистичних показників.

Середній ранг для кожного показника \bar{S}_j визначається за формулою (1):

$$\bar{S}_j = \frac{\sum_{i=1}^m R_{ij}}{m}, \quad (1)$$

Рис. 1. Послідовність прийняття рішень на основі використання методу «Делфі» для відбору показників, які визначають ефективність управління інвестиційною діяльністю

Джерело: складено за [2]

Показники, які визначають рівень управління інвестиційною діяльністю

Показник	Економічний зміст
1.Грошовий потік	Різниця між грошовими надходженнями і витратами підприємства
2.Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	Сума коштів, отриманих підприємством у результаті реалізації продукції від основної діяльності без податків
3. Чистий прибуток	Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства за рік
4.Рентабельність підприємства	Кількість одиниць чистого прибутку, отриманого підприємством від використання одиниці майна
5.Рентабельність основних засобів	Обсяг чистого прибутку за одиницю використаних основних засобів
6.Рентабельність залученого капіталу	Обсяг чистого прибутку за одиницю залученого капіталу, використаного підприємством
7.Рентабельність реалізації продукції	Обсяг прибутку від реалізації продукції за одиницю отриманого чистого доходу від реалізації
8. Коефіцієнт покриття	Кількість одиниць оборотних активів на одиницю поточних зобов'язань підприємства
9.Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Частка залученого капіталу в загальній вартості капіталу, що знаходиться в розпорядженні підприємства
10.Коефіцієнт концентрації власного капіталу	Частка власного капіталу в загальній вартості усього капіталу, що знаходиться в розпорядженні підприємства
11.Вартість основних засобів	Залишкова вартість основних засобів, що знаходяться на балансі підприємства на кінець року
12.Коефіцієнт зносу основних засобів	Частка зношених основних засобів у їх загальній вартості
13.Коефіцієнт оновлення основних засобів	Частка основних засобів, що надійшла за рік, у їх загальній вартості
14.Фондовіддача	Обсяг чистого доходу, отриманого з одиниці використаних основних засобів
15.Фондомісткість	Вартість основних засобів, необхідних для отримання одиниці чистого доходу
16. Коефіцієнт Альтмана	Показник, що характеризує ймовірність банкрутства

Джерело: складено за [2]

де R_{ij} – ранг, призначений i -м експертом j -му показнику;

j – порядковий номер показника;

n – загальна кількість аналізованих показників;

i – порядковий номер експерта;

m – можливі номери експертів/кількість експертів, які брали участь у колективній експертній оцінці.

Середня величина в балах μ_j для j -го показника визначається за формулою (2):

$$\mu_j = \frac{\sum_{i=1}^m C_{ij}}{m_j}, \quad (2)$$

де C_{ij} – оцінка відносної ваги (в балах), наданих i -м експертом j -му показнику;

m_j – кількість експертів, які оцінили j -й показник (показник вважається оціненим, якщо надана кількість балів більше нуля).

Частота максимумально можливих оцінок для j -го показника K_j^{100} становить:

$$K_j^{100} = \frac{m_j^{100}}{m_j}, \quad (3)$$

де m_j^{100} – кількість максимумально можливих оцінок (100 балів).

Коефіцієнт активності експертів для j -го показника $K_{ав.j}$ визначається за формулою (4):

$$K_{ав.j} = \frac{m_j}{m} \quad (4)$$

Середня вага j -го показника \bar{W}_j розраховується за формулою (5):

$$\bar{W}_j = \frac{\sum_{i=1}^m W_{ij}}{\sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^m W_{ij}}, \quad (5)$$

$$W_{ij} = \frac{C_{ij}}{\sum_{j=1}^n C_{ij}} \quad (6)$$

У зв'язку з тим, що оцінки, виставлені кожним експертом певним показникам, відрізняються, доцільно обчислити розмах оцінок, використовуючи для цього залежність:

$$L_j = C_{jmax} - C_{jmin}, \quad (7)$$

де L_j – розмах оцінок у балах, наданих j -му показнику;

C_{jmax} , C_{jmin} – відповідно максимумальна і мінімальна оцінки в балах, надана j -му показнику.

Для оцінки узагальненої міри узгодженості думок експертів щодо всіх досліджуваних показників застосовується коефіцієнт конкордації:

$$K_{кон} = \frac{\sum_{j=1}^n d_j^2}{\frac{1}{12} \left[m^2 \times (n^3 - n) - m \sum_{i=1}^m T_i \right]}, \quad (8)$$

Таблиця 2

Результати розрахунків коефіцієнта конкордації за критерієм Пірсона

Виключається експерт	Значення	
	коефіцієнта конкордації, $K_{\text{кон}}$	істотності коефіцієнта конкордації χ_p^2
0	0,612	215,02
1	0,637	205,72
2	0,627	202,47
3	0,628	202,98
4	0,646	208,60
5	0,626	202,31
6	0,630	203,49
7	0,630	203,55
8	0,628	202,78
9	0,643	207,57
10	0,626	202,31
11	0,633	204,49
12	0,646	208,71
13	0,629	203,28
14	0,625	201,71
15	0,628	202,93
16	0,643	207,75
17	0,652	210,63
18	0,629	203,10
19	0,635	205,21
20	0,627	202,43

d_j – різниця між сумою рангів за j -м показником і загальною середньою сумою, визначається за формулою (9):

$$d_j = S_j - \frac{\sum_{j=1}^n S_j}{n}, \quad (9)$$

де S_j – сума рангів, наданих j -му напрямку, яка визначається за формулою (10):

$$S_j = \sum_{i=1}^m R_{ij}, \quad (10)$$

де $\frac{\sum_{j=1}^n S_j}{n}$ – середня арифметична суми рангів усіх n показників;

T_i – допоміжний показник, що визначається за формулою (11):

$$T_i = \sum_{l=1}^L (t_{l,i}^3 - t_{l,i}), \quad (11)$$

де $t_{l,i}$ – кількість зв'язаних рангів у кожній групі;

l – поточний номер групи однакових рангів;

L – кількість груп однакових рангів.

Ступінь узгодженості вважається прийнятною, якщо коефіцієнт конкордації більше 0,5. Статистична істотність коефіцієнта конкордації перевіряється за критерієм Пірсона, який визначається за формулою (12):

$$\chi_p^2 = \frac{\sum_{j=1}^n d_j^2}{\frac{1}{12} \left[m \times n(n+1) - \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^m T_i \right]} \quad (12)$$

Розрахункове значення критерія Пірсона зіставляється з табличним критерієм Пірсона для $(n - 1)$ степенів свободи та довірчої ймовірності $p = 0,95$, тобто допускається похибка з ймовірністю 95%. Якщо розраховане значення перевищує табличне, то коефіцієнт конкордації вважається значущим.

Експертні опитування за кожною системою показників були проведені у три тури. Після кожного туру результати обробки даних направлялися кожному експерту для ознайомлення з думками колег. Так, після першого туру опитування коефіцієнт конкордації становить 0,328, а після другого – 0,415.

У табл. 2 наведено результати розрахунків коефіцієнта конкордації та його оцінка за критерієм Пірсона за даними третього туру опитування з урахуванням позицій усіх експертів та умов послідовного вилучення одного з експертів. При цьому табличне значення критерію $\chi_{T,0.95}^2 = 30,14$.

Прийнятна ступінь узгодженості думок експертів дає змогу вибирати найоптимальніший показник для оцінки управління інвестиційною діяльністю та інвестиційними проектами, базуючись на розрахованих статистичних характеристиках за формулами (5)–(11). Результати розрахунків наведено в табл. 3.

Найкращим вважається показник, який отримує найбільший середній бал, найбільшу середню

вагу і, відповідно, найменше значення середнього рангу та визначає розвиток підприємства, кінцевий результат його господарської діяльності. Серед показників, які характеризують рівень управління інвестиційною діяльністю, такими є грошовий потік, чистий прибуток та рентабельність підприємства.

Чистий прибуток завжди є об'єктом уваги потенційних інвесторів, оскільки характеризує здатність підприємства оптимізувати свої доходи та витрати та є своєрідним індикатором наявності на підприємстві ефективної стратегії розвитку.

Висока увага важливості показників, які характеризують співвідношення власного та залученого капіталу, пояснюється тим, що залучення капіталу дає змогу максимізувати рівень прибутковості підприємства, проте призводить до суттєвого зниження рівня фінансової стійкості, а іноді й до неплатоспроможності підприємства та банкрутства.

Водночас експерти не приділили увагу таким показникам, як коефіцієнт оновлення основних засобів, фондівіддача та фондоємність, що спричинене загальним незадовільним станом основних засобів у цілому. Невисоко оцінили експерти коефіцієнт покриття та ймовірність банкрутства за коефіцієнтом Альтмана.

У табл. 4 наведено ранжування показників, які характеризують ефективність управління інвес-

Статистична оцінка результатів коефіцієнтів порівняльної важливості показників управління інвестиційною діяльністю

Показник	Статистичні коефіцієнти					
	Середнє значення в балах, μ_j	Середній ранг, S_j	Частота максимально можливих оцінок, K_j^{100}	Коефіцієнт активності експертів, $K_{ав. j}$	Середня вага показника W_j	Розмах оцінок, L_j
1	2	3	4	5	6	7
1.Грошовий потік	96,50	2,925	0,70	1,00	0,081	30,0
2.Чистий дохід від реалізації продукції	65,50	9,1	0,05	1,00	0,055	50,0
3.Чистий прибуток	83,00	4,975	0,40	1,00	0,072	50,0
4.Рентабельність підприємства	70,50	8,275	0,00	1,00	0,061	40,0
5.Рентабельність основних засобів	87,00	3,675	0,25	1,00	0,077	40,0
6.Рентабельність залученого капіталу	77,00	5,9	0,10	1,00	0,68	50,0
7.Рентабельність реалізації продукції	61,00	10,85	0,00	1,00	0,052	40,0
8.Коефіцієнт покриття	66,50	8,65	0,00	1,00	0,058	30,0
9.Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	67,50	8,775	0,00	1,00	0,058	40,0
10.Коефіцієнт концентрації власного капіталу	56,00	11,725	0,00	1,00	0,049	30,0
11.Вартість основних засобів	67,00	8,525	0,00	1,00	0,058	40,0
12.Коефіцієнт зносу основних засобів	74,00	6,7	0,00	1,00	0,065	40,0
13.Коефіцієнт оновлення основних засобів	64,00	9,325	0,05	1,00	0,056	50,0
14.Фондовіддача	66,25	9,2	0,05	1,00	0,057	50,0
15.Фондомісткість	36,50	16,775	0,00	1,00	0,031	30,0
16.Коефіцієнт Альтмана	31,00	17,025	0,00	1,00	0,025	40,0

Таблиця 4

Ранжування показників, які характеризують ефективність управління інвестиційною діяльністю за відносною важливістю

Місце показника за відносною важливістю	Місце показника	Середнє значення рангу
1	1. Грошовий потік	2,925
2	3. Чистий прибуток	3,675
3	4. Рентабельність підприємства	4,975
4	10. Коефіцієнт концентрації власного капіталу	5,9
5	2. Виручка (дохід) від реалізації продукції	6,7
6	9. Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	8,275
7	6. Рентабельність залученого капіталу	8,525
8	7. Рентабельність реалізації продукції	8,650
9	12. Коефіцієнт зносу основних засобів	8,775
10	11. Вартість основних засобів	9,1
11	5. Рентабельність основних засобів	9,2
12	8. Коефіцієнт покриття	9,325
13	16. Коефіцієнт Альтмана	10,85
14	15. Фондомісткість	11,725
15	13. Коефіцієнт оновлення основних засобів	12,325
16	14. Фондовіддача	16,275

Таблиця 5

Оцінка ефективності управління інвестиційною діяльністю ПАТ «ДніпроАзот»

Показник	Нормативне значення (динаміка)	Роки	Значення
1	2	3	4
Чистий прибуток	Додатний, зростання	2015	108849
		2016	50551
		2017	533185
		бал	1
Грошовий потік	Зростання	2015	-134397
		2016	42961
		2017	88322
		бал	2
Рентабельність підприємства	Додатний, зростання	2015	1,13
		2016	1,32
		2017	1,39
		бал	2
Коефіцієнт концентрації власного капіталу	Більше 0,5	2015	0,30
		2016	0,24
		2017	0,37
		бал	0
Виручка від реалізації продукції	Зростання	2015	5616857
		2016	5245343
		2017	7303169
		бал	2
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,5	2015	0,70
		2016	0,76
		2017	0,63
		бал	2
Рентабельність залученого капіталу	Зростання	2015	0,05
		2016	0,02
		2017	0,21
		бал	1
Рентабельність реалізації продукції	Додатний, зростання	2015	0,02
		2016	0,01
		2017	0,07
		бал	1
Коефіцієнт зносу основних засобів	Менше 50%	2015	74%
		2016	76%
		2017	77%
		бал	0
Вартість основних засобів	Зростання	2015	737320
		2016	702789
		2017	674967
		бал	0
Загальна кількість балів			11

тиційною діяльністю у міру зниження їх відносної важливості за значенням рангу.

Запропонована методика оцінки рівня ефективності управління інвестиційною діяльністю передбачає:

1. Здійснити аналіз стану управління інвестиційною діяльністю за оцінкою та динамікою таких показників: чистий прибуток; грошовий потік; рентабельність підприємства; коефіцієнт концентрації власного капіталу; виручка від реалізації продукції;

коєфіцієнт концентрації залученого капіталу; рентабельність залученого капіталу; рентабельність реалізації продукції; коефіцієнт зносу основних засобів; вартість основних засобів.

2. Здійснити порівняння розрахованих показників із нормативними значеннями, визначаючи динаміку їх зміни та відповідність нормативному значенню.

3. Провести оцінку відповідності чи невідповідності отриманих значень показників виставляю-

ням двох балів у разі повної відповідності, одного балу – у разі часткового відхилення та нуля – у разі повного відхилення від нормативного значення.

4. На основі комплексного аналізу зробити висновок про ефективність управління інвестиційною діяльністю, зважаючи на таку шкалу:

20–14 – ефективне управління;

13–7 – недостатньо ефективне управління;

6–0 – неефективне управління.

Визначимо ефективність управління інвестиційною діяльністю на досліджуваному підприємстві ПАТ «ДніпроАзот» (табл. 5), ураховуючи значення даних та нормативні значення показників. ПАТ «ДніпроАзот» є єдиним підприємством в Україні з виробництва рідкого хлору, який застосовується для стерилізації питної води й очищення стічних вод. Підприємство є провідним постачальником мінеральних добрив (аміаку, карбаміду та аміачної води), продуктів базової хімії (їдкого натру і синтетичної соляної кислоти), гіпохлориту натрію, товарів народного споживання. Продукція користується попитом у сільському господарстві, хімічній, енергетичній галузях, у чорній і кольоровій металургії, машинобудуванні, під час водопідготовки та в інших галузях народного господарства [7].

З табл. 5 видно, що управління інвестиційною діяльністю на досліджуваному підприємстві здійснюється недостатньо ефективно, оскільки загальна кількість балів становить 11.

Тому на досліджуваному підприємстві необхідно підвищувати ефективність використання майна, звернути увагу на співвідношення власних та залучених коштів, уживати заходів із впровадження енергозберігаючих технологій, які дадуть змогу знижувати величину витрат та підвищувати рівень прибутку.

Крім того, для більшого зацікавлення потенційних інвесторів варто більше уваги приділяти питанню формування власних інвестиційних проєктів, особливо пов'язаних із впровадженням інновацій, що дасть змогу швидше отримати інвестиційні ресурси. У зв'язку із цим підприємству варто активніше підкреслювати свої інвестиційні потреби та інформацію щодо інвестиційних проєктів на інвестиційних порталах регіону, а також власному Інтернет-сайті.

Висновки з проведеного дослідження. Результати здійсненого аналізу інвестиційної привабливості підприємства за допомогою метода «Делфі» на базі фінансових показників та коефіцієнтів дають об'єктивну оцінку ефективності рівня управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Маючи внутрішній інвестиційний потенціал, досліджуване підприємство може змінити результати своєї виробничо-фінансової діяльності і вирі-

шувати проблеми подальшого розвитку, тобто забезпечувати в перспективі стабільність фінансового стану та істотно підвищувати результативність свого функціонування на вітчизняному ринку.

Запропоновано конкретні рекомендації, спрямовані на підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємства та поліпшення його фінансових результатів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Грабовецький Б.Є. Теорія і практика прогнозування в управлінні сучасним виробництвом: монографія. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2002. 264 с.
2. Войнаренко М.П., Єпіфанова І.Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2011. 188 с.
3. Бланк І.А. Основы инвестиционного менеджмента: в 2-х т.; 3-е изд. М.: ОМЕГА-Л, 2008. 448 с.
4. Гойко А.Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації. К.: ВІРА-Р, 1999. 320 с.
5. Коренева Н.А. Методичні підходи до побудови комплексної інтегральної оцінки інвестиційної привабливості. Актуальні проблеми економіки. 2007. № 2(68). С. 106–111.
6. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
7. Завод «ДнепрАзот». URL: <http://www.azot.com.ua/ru/>

REFERENCES:

1. Hrabovetskyi B. Y. (2002) Teoriia i praktyka prohnozuvannia v upravlinni suchasnym vyrobnytstvom [The theory and practice of forecasting in the management of modern production]. Vinnytsia : UNIVERSUM-Vinnytsia, 264 p. (in Ukrainian)
2. Voinarenko M. P. (2011) Upravlinnia investytsiinoiu diialnistiu promyslovykh pidpriemstv [Management of investment activity of industrial enterprises]. – Vinnytsia : VNTU, 188 p. (in Ukrainian)
3. Blank Y. A. (2008) Osnovy ynvestytsyonnoho menedzhmenta [Fundamentals of Investment Management]. Moscow : OMEGA-L, 448 p. (in Russian)
4. Hoiko A. F. (1999) Metody otsinky efektyvnosti investytsii ta priorytetni napriamy yikh realizatsii [Methods of estimation of investment efficiency and priority directions of their realization]. Kiev : VIRA-R, 320 p. (in Ukrainian)
5. Korenieva N. A. (2007) Metodichni pidkhody do pobudovy kompleksnoi intehralnoi otsinky investytsiinoi pryvablyvosti [Methodical approaches to building a comprehensive integrated assessment of investment attractiveness]. pp. 106–111. (in Ukrainian)
6. Maiorova T. V. (2009) Investytsiina diialnist [Investment activity]. – Kiev: Tsentr uchbovoi literatury, 472 p. (in Ukrainian)
7. Zavod DneproAzot [Plant DniproAzot]. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.azot.com.ua/ru/>

Stebliuk N.F.Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Management Organizations
and Administration Dnipro State Technical University**Опаренко V.V.**

Student Dnipro State Technical University

**DETERMINATION OF THE EFFICIENCY OF MANAGEMENT OF THE INVESTMENT ACTIVITY
OF THE ENTERPRISE WITH USING THE DELPHI'S METHOD**

Research of investment problems has always been in the focus of economic science. Investments determine the process of economic growth in general. They are the most important source of structural shifts in the enterprise, providing technical progress, improving the quality of economic activity. In order for the company to develop, strengthen its competitiveness, master new markets, it should increase its level of investment attractiveness. Investments are the most important condition for solving many strategic and current tasks of development and ensuring the effective activity of the enterprise. Therefore, management of investment activity of enterprises is relevant at present.

In order to analyze the results of the effectiveness of management of investment activity as much as possible, the multi-level anonymous poll of experts – the Delphi's method is used. With its help it is possible to determine how effectively the management of investment activity in an enterprise is carried out, after which, to make a decision on raising its level. To do this, you first need to form a system of indicators that characterize the effectiveness of management of investment activities, to select experts who will act as experts. After the selection of experts, it is necessary to conduct an expert survey on the formed group of indicators and to perform ranking of the indicators for importance. On the basis of the obtained results, Delphi's method helps to determine the most important indicators and assess the effectiveness of management of investment activities and then make decisions on its improvement.

In our work we have estimated the effectiveness of investment activity management on the example of PJSC "DniproAzot", which operates in the chemical industry, whose products are in demand in rural economy, chemical and energy industries, in metallurgy, machine building, in water treatment and in other sectors of the national farms. An analysis of the state of investment activity management in dynamics was conducted on the basis of the Delphi's method, a comparison of calculated indicators with reference values was made and the effectiveness of management of investment activity was determined. The obtained results of the research showed that management of investment activity at this enterprise is not carried out effectively. It has also been determined which indicators need to pay attention to in order to improve the efficiency of management of investment activities. Prospects for further research are to develop and improve the management of investment activities of the enterprise.